

سوال

یکی از روزهای رمضان برای سقط جنینی که سه ماهش کامل نشده بود به بیمارستان رفتم و مقداری دارو مصرف کردم و پس از سقط به گمان آنکه خوردن برای من جایز است مقداری غذا خوردم. اما بعد از آنکه به خانه برگشتم در اینترنت جستجو کردم و دانستم که روزه و نماز بر من واجب است زیرا آن خون، خون فساد بوده، از این رو آن روز را پس از رمضان قضا کردم. آیا کاری که انجام داده‌ام کافی است یا واجب است کار دیگری انجام دهم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولاً:

در پاسخ به سؤال شماره (42321) درباره حکم سقط عمدی سخن گفته‌ایم؛ به این پاسخ مراجعه کنید.

همچنین احکامی را که در مراحل مختلف سقط جنین بر آن مترتب می‌گردد را در پاسخ به سؤال شماره (12475) توضیح دادیم.

ثانیاً:

اگر زنی جنین خود را سقط کند و خلقت انسانی آن جنین مشخص نباشد، مانند آنکه سر و دست‌ها و پاهایش واضح نباشد، در این صورت خونی که از او خارج شده خون فساد است و مانع از نماز و روزه نمی‌شود و اگر خلقت آدمی جنین آشکار شده باشد (شبهه انسان باشد) این خون، خون نفاس است و کمترین مدتی که خلقت انسانی در آن مشخص می‌شود هشتاد و یک روز است چنانکه در پاسخ شماره (37784) بیان کردیم.

ثالثاً:

اگر از روی این گمان که خون خارج شده از شما خون نفاس است روزه‌تان را خورده‌اید سپس مشخص شده که خون فساد بوده، سپس نماز و روزه‌تان را قضا کرده‌اید چیزی دیگر بر عهده شما نیست و اگر هنوز قضایش را به جا نیاورده‌اید باید زودتر آن را انجام دهید.

الله ما و شما را برای طاعت و خشنودی‌اش توفیق دهد.

والله اعلم.